

GEBOORTEHUIS VAN MACROPEDIUS.

Nog niet zo lang geleden werden de ouders van Joris van Lankveld, beter bekend als Macropedius, uit de archieven opgediept (1). Als de vader van Joris werd geïdentificeerd een zekere Willem, bastaardzoon van Jan Aard Truyen. De moeder van Joris was Hadewich van Lankveld. Zij was een dochter van Andries, bastaardzoon van Goyart van Lankveld. De humanisten-naam "Macropedius" blijkt dus een vergrieksing van de familienaam van moederszijde. Van het ouderlijk gezin was verder nog bekend dat Joris 2 zusters had met name Cornelia en Barbara.

Tot nu toe is altijd verkondigd geworden dat het voormalige slotje in de Deel het geboortehuis van Macropedius was. Nu echter de afstamming van "broeder Joris" bekend is geworden, lijkt datzelfde slotje als geboortehuis van Macropedius erg onwaarschijnlijk te worden. Immers het slotje in de Deel, dat sedert de 16e en 17e eeuw bekend stond als het "Huis Lankveld", gold als de woonstee der adellijke Jonkers van Lankveld, terwijl Macropedius stamde uit een bastaardtak daarvan.

De inhoud van een drietal transportakten, respektievelijk daterend uit 1482, 1531 en 1532 (2), schijnen een alternatief te bieden voor het als geboortehuis van Macropedius weggevallen slotje in de Deel. In één dezer akten, te Gemert opgemaakt dd. 25 mei 1532, wordt een beschrijving gegeven van de goederen die Joris en zijn zuster Cornelia ten deel waren gevallen uit de nalatenschap van hun overleden ouders.

Deze goederen, bestaande uit huis, hoof en erf, waren gelegen "aan den Heuvel" tussen het erf van Hein die Bercker aan de ene zijde en het erf van Willem Lucas aan de andere zijde met één einde gelegen aan de straat en het andere einde uitschietende op het erf van de erfgenamen van Gerit Dirk Vreins.

Jan Willems, de zwager van Joris en Cornelia, was met zijn kinderen ten deel gevallen de eigendommen van zijn overleden schoonouders, welke gelegen waren "in de Haaghe".

Wanneer men nu aanneemt dat de kinderen van Willem Jan Aard Truyen en Hadewich van Lankvelt ieder een gelijk part gekregen zullen hebben uit hun nalatenschap, dan komt men tot de conclusie dat de meest waardevolle goederen van het ouderlijk ge-

zin van broeder Joris gelegen waren aan den Heuvel. Dat het huis aan den Heuvel bovendien het geboortehuis van Joris van Lankvelt geweest kan zijn, moge blijken uit een schepenakte te Gemert opgemaakt op 20 april 1482. Op die dag bevestigden de kinderen van wijlen Aard Truyen ten overstaan van de Gemertse schepenbank, dat zij een huis met de daartoe behorende hoof en hof gelegen aan den Heuvel hadden overgegeven aan een zekere Willem Jans. De kinderen van wijlen Aard Truyen kan men identificeren als oud-ooms en oud-tantes van de later als Macropedius bekend geworden Joris van Lankvelt, de wettige zoon van Willem Jans (!).

De vader van Macropedius bezat de goederen aan den Heuvel dus reeds in eigendom zo'n 4 à 5 jaar vóór de geboorte (in 1487) van zijn zoon Joris.

De hierboven reeds vermelde schepenakte van 23 mei 1532, handelt over de opdracht van de aan broeder Joris en zuster Cornelia ten deel gevallen goederen aan een zekere Jan Henrick Dirks. Als extra conditie voor deze opdracht gold dat de wettige kinderen van Jan Willems en Barbara hun instemming zouden betuigen met deze transactie. Deze extra voorwaarde heeft wellicht iets te maken met een eerder overeen gekomen opdracht aan en ten behoeve van Jan Willems en Barbara zijn huisvrouw, op 3 oktober 1531.

De schepenbrief van 3 oktober 1531 leert ons bovendien dat de toen reeds vermaarde "broeder Joris" zelf voor de Gemertse schepenen verscheen, want deze schepenakte begint als volgt:

"Dat voor ons komen is, Broeder Joris Willem Jan Truyens ende met hem Cornelia sijn wettige suster....."

Interessant is verder dat men in deze akte kennis kan nemen van een bijnaam van de zwager van Macropedius, want er staat geschreven: "Jan Willems, die men heet Scheel...."

Ad Otten.

- Bronnen: (1) G.C.M.van Dijck, De Bossche optimaten, (Tilburg 1973),
dissertatie Utrecht, stelling 7.
(2) schepenprotokol Gemert R96 dd.20-4-1482 (folio 47verso);
Gemert R102 dd.3-10-1531
Gemert R103 dd.23-5-1532
-